

2/2002. (I. 11.) Korm. rendelet

a veszélyes áru szállítási biztonsági tanácsadó kinevezéséről és képzéséről

A Kormány a veszélyes áruk vasúton, közúton vagy belvízen történő szállítása biztonságának növelése céljából és az ilyen szállításokra vonatkozó hazai és nemzetközi előírások végrehajtása elősegítése érdekében a következőket rendeli el:

1. § (1) A rendelet hatálya a Magyar Köztársaság területén székhellyel vagy telephellyel rendelkező, a 2. § *b)* pontjában meghatározott tevékenységet végző vállalkozásokra és az ezeknél a vállalkozásoknál alkalmazott veszélyes áru szállítási biztonsági tanácsadókra terjed ki.

(2) A rendelet előírásait nem kell alkalmazni azokra a vállalkozásokra, amelyek

a) tevékenysége a veszélyes áruk olyan mennyiségéhez kapcsolódik, amely nem haladja meg az 1999. évi ADR¹ „B” Melléklet 10010 és 10011 szélzetszámai szerinti értékeket;²

b) az 1999. évi ADR „A” Melléklet 2009³ szélzetszám szerinti szállítást végeznek;

c) fő vagy kiegészítő tevékenységi körébe nem tartozik a veszélyes áru szállítás, illetve az ezzel kapcsolatos be- és kirakás, de esetenként részt vesznek olyan veszélyes áruk szállításában vagy ehhez kapcsolódó be- és kirakásban, amelyek csak kisebb veszélyt vagy környezeti kockázatot jelentenek.

(3)⁴ A rendelet hatálya nem terjed ki a Magyar Honvédségre.

2. § E rendelet alkalmazásában

a) *veszélyes áru*: a Veszélyes Áruk Nemzetközi Közúti Szállításáról szóló Európai Megállapodás (ADR) hatálya alá tartozó anyag és tárgy;

b) *a veszélyes áruk közúti, vasúti és belvízi szállításával kapcsolatos tevékenység*: a veszélyes áru telephelyen kívüli továbbítása, ideértve a szállításhoz kapcsolódó feladást, az árunak a szállítás során történő ideiglenes tárolását, az áru becsomagolását, a be- és kirakodást (beleértve a töltést és ürítést is). A feladás magába foglalja a szállítmányozást is;

c) *vállalkozás*: minden a Magyar Köztársaság területén lakóhellyel, székhellyel vagy telephellyel rendelkező természetes vagy jogi személy, jogi személyiség nélküli gazdasági társaság, amely veszélyes áruk közúti, vasúti és/vagy belvízi szállításával kapcsolatos tevékenységet folytat;

d) *veszélyes áru szállítási biztonsági tanácsadó (a továbbiakban: tanácsadó)*: a vállalkozás által alkalmazott vagy megbízott személy, aki a 4. §-ban meghatározott feladatot és munkakört ellátja, és az 5. §-ban előírt szakképesítéssel rendelkezik.

3. § (1) A veszélyes áruk vasúti, közúti vagy belvízi szállításával kapcsolatos tevékenységet végző vállalkozás vezetésére jogosult személy (a továbbiakban: vezető) köteles a rendeletben foglaltaknak megfelelően legalább egy tanácsadót írásban kinevezni. Több tanácsadó alkalmazása esetén, írásban meg kell határozni az 1. számú melléklet szerinti feladataik szakmai, illetőleg területi megosztását.

(2)⁵ A tanácsadó feladatait olyan személy láthatja el, aki a Nemzeti Közlekedési Hatóság (a továbbiakban: NKH) Kiemelt Újgyek Igazgatósága által a tanácsadókról vezetett, külön jogszabályban meghatározott névjegyzékben szerepel, és

a) a vállalkozás tulajdonosa vagy vezető tisztségviselője, vagy

b) a vállalkozással munkaviszonyban áll, vagy

c) a vállalkozással munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban áll.

(3) A (2) bekezdés *a)* pontja esetében a tanácsadó működéséhez nem szükséges írásbeli megbízás.

(4)⁶ A vállalkozás vezetője köteles a tanácsadó megbízásáról és annak változásáról az NKH Kiemelt Újgyek Igazgatóságát 15 napon belül értesíteni, saját alkalmazottait és a veszélyes áru szállításában érintett üzleti partnereit tájékoztatni a tanácsadó személyéről. Az értesítés alapján az NKH Kiemelt Újgyek Igazgatósága a vállalkozásoknál alkalmazott tanácsadók személyéről névjegyzéket vezet.

(5)⁷ A tanácsadókról vezetett névjegyzéket, illetve annak változásait az NKH Kiemelt Újgyek Igazgatósága statisztikai célokra a

¹ A Veszélyes Áruk Nemzetközi Közúti Szállításáról szóló Európai Megállapodás (ADR). A Megállapodást kihirdette a Veszélyes Áruk Nemzetközi Közúti Szállításáról szóló Európai Megállapodás kihirdetéséről szóló 1979. évi 19. tvr., az „A” és „B” Melléklet előírásait kihirdette és a belföldi közúti forgalomban való alkalmazását is elrendelte a többször módosított 20/1979. (IX. 18.) KPM rendelet. [Utolsó módosítása: 18/1999. (VI. 9.) KHVM r.]

² A 2001. évi ADR módosítások megjelenése után a 10010 és 10011 szélzetszámok szerinti értékek helyett az ADR 1.1.3.6. bekezdésében, a 2.2.7.1.2. pontjában, a 3.3., illetve a 3.4. fejezetében meghatározott értéket kell figyelembe venni.

³ A 2001. évi ADR módosítások megjelenése után a 2009 szélzetszám szerinti szállítás helyett az ADR 1.1.3. bekezdése szerinti szállítást kell érteni.

⁴ Az 1. § (3) bekezdése a 331/2007. (XII. 13.) Korm. rendelet 1. § 41. pontja szerint módosított szöveg.

⁵ A 3. § (2) bekezdése a 264/2006. (XII. 20.) Korm. rendelet 17. § a) pontja, a 168/2007. (VI. 28.) Korm. rendelet 11. §-ának a) pontja szerint módosított szöveg.

⁶ A 3. § (4) bekezdése a 264/2006. (XII. 20.) Korm. rendelet 17. § a) pontja, a 168/2007. (VI. 28.) Korm. rendelet 11. §-ának a) pontja szerint módosított szöveg.

⁷ A 3. § (5) bekezdése a 264/2006. (XII. 20.) Korm. rendelet 17. § a) pontja, a 168/2007. (VI. 28.) Korm. rendelet 11. §-ának a)

2/2002. (I. 11.) Korm. rendelet

a veszélyes áru szállítási biztonsági tanácsadó kinevezéséről és képzéséről

Hatályos: 2008.12.31-től

Lekérdezés ideje: 2010.11.22 (11:00)

Központi Statisztikai Hivatalnak átadja.

(6)⁸ A (2) bekezdésben szereplő névjegyzékben lévő személyek nevét és bizonyítványának érvényességi adatait a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Hivatalos Értesítőben és az NKH honlapján évente közzé kell tenni.

(7)⁹

4. § (1) A tanácsadó feladata annak elősegítése, hogy a vállalkozás a veszélyes áru szállításával kapcsolatos tevékenységét az előírásoknak megfelelően és a lehető legbiztonságosabban végezze. A tanácsadó feladatait részletesen az 1. számú melléklet tartalmazza. A tanácsadó kinevezésével a vállalkozás vezetője nem mentesül a veszélyes áruk szállításával kapcsolatos felelősség alól.

(2) Ha a tanácsadó az 1. számú mellékletben lévő feladatainak végzése során hiányosságot észlel – ha nem ő a vállalkozás vezetője – jelenti az illetékes vezetőnek és javasolja a hiányosság megszüntetését, valamint annak megtörténteig a szállítmány visszatartását vagy a technológiai folyamat leállítását. Ha a jelentés szóban történik, azt utólag írásba kell foglalni.

5. § (1) A tanácsadónak a vállalkozás tevékenységi körébe eső valamennyi közlekedési alágazatra (közút, vasút, belvíz) és árucsoportra vonatkozóan szakképesítéssel kell rendelkeznie.

(2) A bizonyítvány megszerzéséhez a jelöltnek a külön jogszabályban meghatározott képzésben kell részt vennie és eredményes vizsgát tennie. Aki a 7/1993. (XII. 30.) MüM rendelettel kihirdetett Országos Képzési Jegyzék szerinti (52 5482 03 számú) veszélyes áru/ADR ügyintéző szakképesítést szerzett, a képzés megszerzése után öt éven belül további képzés nélkül tehet vizsgát.

(3) A képzés célja, hogy a jelölt megfelelő tudást szerezzen a veszélyes áruk szállításában rejlő veszélyekről, az adott közlekedési alágazatra vonatkozó jogszabályokról és egyéb előírásokról, valamint az 1. számú melléklet szerinti feladatokról.

(4) A vizsga témaköreit a 2. számú melléklet tartalmazza.

(5)¹⁰ A szakképesítést igazoló bizonyítványt az NKH Központi Hivatala adja ki. A bizonyítvány mintáját és az abban feltüntetendő adatokat a 3. számú melléklet tartalmazza.

(6) A bizonyítvány öt évig érvényes. A bizonyítvány érvényessége öt évvel meghosszabbítható, ha tulajdonosa az érvényesség lejárta előtt ismeretfelújító képzésben vesz részt és sikeres vizsgát tesz.

6. § (1)¹¹ Ha a közúti, vasúti és belvízi szállításával kapcsolatos tevékenységek közben bekövetkezett baleset vagy rendkívüli esemény során a veszélyes áru szabaddá vált, személyekben, anyagi javakban vagy a környezetben kárt okoz, az érintett vállalkozás tanácsadójának a vizsgálat elvégzését követően jelentést kell készítenie a vállalkozás vezetője és az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság illetékes területi szerve részére.

(2) A jelentésben fel kell tüntetni a baleset körülményeit, részletesen fel kell tární és elemezni kell az azt előidéző okokat, valamint a hasonló esemény vagy mulasztás megelőzéséhez szükséges intézkedéseket.

(3) Az (1) bekezdésben foglalt jelentés nem helyettesíti az egyéb jogszabályokban foglalt jelentéstételi kötelezettséget.

7. § (1)¹² Ez a rendelet 2002. március 1. napján lép hatályba.

(2)¹³

(3)¹⁴

(4) Felhatalmazást kap a közlekedési és vízügyi miniszter, hogy az 5. §-ban meghatározott képzés és vizsgáztatás feltételeinek részletes szabályait rendeletben állapítsa meg.

8. § Ez a rendelet a Magyar Köztársaság és az Európai Közösségek és azok tagállamai között társulás létesítéséről szóló, Brüsszelben, 1991. december 16-án aláírt Európai Megállapodás tárgykörében, a Megállapodást kihirdető 1994. évi I. törvény 3. §-ával összhangban a Tanácsnak a veszélyes áruk közúti, vasúti, belvízi szállításánál alkalmazandó biztonsági tanácsadó kinevezéséről és szakmai képzéséről szóló 96/35/EK irányelvvel összeegyeztethető szabályozást tartalmaz.

1. számú melléklet a 2/2002. (I. 11.) Korm. rendelethez

A tanácsadó feladatai

pontja szerint módosított szöveg.

⁸ A 3. § (6) bekezdése a 168/2007. (VI. 28.) Korm. rendelet 11. §-ának b) pontja, a 336/2008. (XII. 30.) Korm. rendelet 3. § (2) bekezdés 3. pontja szerint módosított szöveg.

⁹ A 3. § (7) bekezdését a 2002: LXVIII. törvény 26. § (1) bekezdése hatályon kívül helyezte.

¹⁰ Az 5. § (5) bekezdése a 264/2006. (XII. 20.) Korm. rendelet 17. § b) pontja szerint módosított szöveg.

¹¹ A 6. § (1) bekezdése a 97/2008. (IV. 29.) Korm. rendelet 4. §-ának 142. pontja szerint módosított szöveg.

¹² A 7. § (1) bekezdés második mondatát a 118/2008. (V. 8.) Korm. rendelet 1. § 984. pontja hatályon kívül helyezte.

¹³ A 7. § (2) bekezdését a 118/2008. (V. 8.) Korm. rendelet 1. § 984. pontja hatályon kívül helyezte.

¹⁴ A 7. § (3) bekezdését a 263/2006. (XII. 20.) Korm. rendelet 9. § (2) bekezdésének a) pontja hatályon kívül helyezte.

2/2002. (I. 11.) Korm. rendelet

a veszélyes áru szállítási biztonsági tanácsadó kinevezéséről és képzéséről

Hatályos: 2008.12.31-től

Lekérdezés ideje: 2010.11.22 (11:00)

A tanácsadó

- a) figyelemmel kíséri, hogy a vállalkozásnál betartják-e a veszélyes áruk szállítására vonatkozó előírásokat;
- b) tanácsot ad a vállalkozás számára a veszélyes áruk szállítását és az áruk szállításra való előkészítését illetően;
- c) – éves jelentést készít a vállalkozás vezetői, szükség esetén az illetékes hatóság számára a vállalkozás veszélyes áruk szállításával kapcsolatos tevékenységéről. Az éves jelentéseket öt évig meg kell őrizni, és az ellenőrzésre jogosult hatóság kérésére be kell mutatni, – elkészíti az Országos Statisztikai Adatgyűjtési Programban előírt adatszolgáltatást a KSH számára;
- d) figyelemmel kíséri a vállalkozás érintett tevékenységére vonatkozóan a következő feladatok végrehajtását és az ezzel kapcsolatos eljárásokat:
 - da) a szállítandó veszélyes áruk azonosítására vonatkozó szabályok betartását,
 - db) a vállalkozás a szállítójárművek vásárlásánál a szállítandó veszélyes áruval kapcsolatos különleges követelményeket figyelembe veszi-e,
 - dc) a veszélyes áruk szállítására, ki- és berakására használt felszerelések ellenőrzését,
 - dd) a vállalkozás alkalmazottainak megfelelő képzését, és a képzésről szóló jelentések, okmányok őrzését, nyilvántartását,
 - de) a szállítás vagy a ki- és berakás biztonságát veszélyeztető baleset vagy rendkívüli esemény esetén a megfelelő veszélyelhárítási eljárások alkalmazását,
 - df) a szállítás vagy a ki- és berakás alatt észlelt súlyos balesetek, rendkívüli események vagy súlyos szabálytalanságok okának felderítését, illetőleg amennyiben szükséges, jelentés készítését,
 - dg) a balesetek, rendkívüli események vagy súlyos szabálytalanságok ismétlődésének megakadályozását célzó megfelelő eljárások alkalmazását,
 - dh) az alvállalkozók vagy harmadik felek kiválasztásakor és igénybevételekor a veszélyes áruk szállításával kapcsolatos jogszabályok és az azokban foglalt különleges követelmények figyelembevételét,
 - di) annak ellenőrzését, hogy a veszélyes áruk szállításában, ki- és berakásában részt vevő alkalmazottak részletes technológiai utasítást és oktatást kapnak,
 - dj) a veszélyes áruk szállításakor, ki- és berakásakor fennálló veszélyek tudatosítását szolgáló intézkedések meghozatalát,
 - dk) olyan ellenőrzési eljárások foganatosítását, melyek biztosítják, hogy a járműveken a kötelező okmányok és biztonsági felszerelések a szabályoknak megfelelő formában megtalálhatók;
 - dl) olyan ellenőrzési eljárások foganatosítását, amelyek a ki- és berakással kapcsolatos szabályok betartását biztosítják.

2. számú melléklet a 2/2002. (I. 11.) Korm. rendelethez

A veszélyes áru tanácsadó bizonyítvány megszerzéséhez szükséges vizsga témakörei

I. Általános megelőzési és biztonsági intézkedések ismerete:

1. a veszélyes árukkal kapcsolatos balesetek lehetséges következményeinek ismerete;
2. a balesetek fő okainak ismerete.

II. A veszélyes áruk szállítására vonatkozó nemzetközi előírások, hazai jogszabályok és szabványok ismerete az érintett közlekedési alágazat tekintetében, különösen:

1. a veszélyes áruk besorolása:
 - a) az oldatok és keverékek besorolása,
 - b) az anyagmegnevezés felépítése,
 - c) a veszélyes áru osztályok és az osztályozás elvei,
 - d) a szállított veszélyes anyagok és tárgyak jellemzői,
 - e) fizikai, kémiai jellemzők és fiziológiai tulajdonságok;
2. általános csomagolási követelmények, beleértve a tartányjárművekre, tankkonténerekre stb. vonatkozó követelményeket:
 - a) a csomagolóeszközök fajtái, kódolásuk és jelölésük,
 - b) a csomagolóeszközökre vonatkozó követelmények és a csomagolóeszközök vizsgálatára vonatkozó előírások,
 - c) a csomagolóeszköz állapota és az időszakos vizsgálatok;
3. a veszély jelölése és a veszélyességi bárcák:
 - a) a veszélyességi bárcák mintája,
 - b) a veszélyességi bárcák elhelyezése és eltávolítása,

2/2002. (I. 11.) Korm. rendelet

a veszélyes áru szállítási biztonsági tanácsadó kinevezéséről és képzéséről

Hatályos: 2008.12.31-től

Lekérdezés ideje: 2010.11.22 (11:00)

- c) a táblák és a bárcák elhelyezése;
- 4. a fuvarokmányba teendő bejegyzések;
 - a) a fuvarokmányban lévő információ;
- 5. a szállítás lebonyolítása és a feladási korlátozások:
 - a) teljes rakomány,
 - b) ömlesztett rakomány,
 - c) ömlesztett szállítás nagykonténerben,
 - d) konténerben való szállítás,
 - e) rögzített és leszerelhető tartányban való szállítás,
 - f) multimodális szállítás;
- 6. utasok szállítása;
- 7. együvé rakási és egybecsomagolási tilalmak és óvintézkedések;
- 8. az anyagok elkülönítése;
- 9. a szállított mennyiség korlátozása és a mentesített mennyiségek;
- 10. árukezelés és elhelyezés:
 - a) ki- és berakás (töltési fok),
 - b) átmeneti tárolás és elkülönítés;
- 11. berakás előtti és kirakás utáni tisztítás, illetve gáztalanítás;
- 12. a személyzet szakképzése;
- 13. okmányok:
 - a) a fuvarokmány,
 - b) írásbeli utasítások,
 - c) a jármű jóváhagyási igazolás,
 - d) a járművezető oktatási bizonyítványa,
 - e) a belvízi szállításra vonatkozó okmányok,
 - f) az eltérésekről szóló megállapodások okmányai,
 - g) egyéb okmányok;
- 14. írásbeli utasítások: az utasítások végrehajtása és a járművezető személyi védőfelszerelései;
- 15. a járművek felügyelete: várakozás;
- 16. forgalmi és navigációs szabályok és korlátozások;
- 17. szennyező anyagok működés közbeni és véletlen kibocsátása;
- 18. a szállítóeszközökre vonatkozó követelmények.

3. számú melléklet a 2/2002. (I. 11.) Korm. rendelethez

Veszélyes áru szállítási biztonsági tanácsadó szakképzését tanúsító bizonyítvány tartalma

*Veszélyes áru szállítási biztonsági tanácsadó bizonyítvány
[a 2/2002. (I. 11.) Korm. rendelet szerint]*

2/2002. (I. 11.) Korm. rendelet

a veszélyes áru szállítási biztonsági tanácsadó kinevezéséről és képzéséről

Hatályos: 2008.12.31-től

Lekérdezés ideje: 2010.11.22 (11:00)

A bizonyítvány száma:

A bizonyítványt kiállító állam megkülönböztető jele: H

Vezetéknév:

Keresztnév (-nevek):

Születés ideje (év, hónap, nap) és helye:

Állampolgárság:

A tulajdonos aláírása:

Érvényes -ig a következő árucsoporto(ka)t⁴:

1 osztály (robbanó anyagok és tárgyak)

2 osztály (gázok)

7 osztály (radioaktív anyagok)

3, 4.1, 4.2, 4.3, 5.1, 5.2, 6.1, 6.2, 8 és 9 osztály

3 osztály UN 1202, 1203, 1233 és 1863 azonosító számú anyagok

közúton⁴

vasúton⁴

belvízi úton⁴

szállító, fuvarozó, illetve az ehhez kapcsolódó tevékenységet végző vállalkozásoknál.

Kiállította:

Kelt: Aláírás:

Meghosszabbítva -ig Meghosszabbította:

Kelt: Aláírás:

P. H.

⁴ A nem megfelelőt törölni kell.